

E L F D E A F D E E L I N G ,

Van de Z A L V E N .

Unguentum adstringens Fernelii.

℞. Acaciæ.

Bacc. Myrti.

Balauftiorum.

Cort. Glandium.

Granatorum.

Gallarum immaturarum,

Nucum Cupressi.

Rhois culinariæ.

Maltiches, aa *unc. unam.*

Alles tyn geftooten zynde, laat dezelve in fap van Mispelen en Slepruimen, vier dagen lang weiken, en droogtfe dan fagjes uit : fmelt dan

Olei Rosacei dikwils met Aluinwater gewaffchen, *libr. unam & sem.*

Ceræ albæ, *unc. quatuor.*

Deze gefmolten zynde, doet daar het bovenschrevene poeder onder, 't welk gy fult roeren tot het koud is.

Men gebruiktfe in fcheurfels, en kan ook voor een defenfyt verftrekken.

Unguentum Ægyptiacum.℞. Æruginis, *unc. quinque.*Aluminis crudi, *unc. unam.*

Mel-

Mellis optimi, *unc. quatuordecim.*

Aceti fortis, *unc. septem.*

De *Ærugo* en *Aluin* syn gestooten zynde, doet alles by een, en kooktse tot de dikte van een salt.

Sy suyvert alle sweren, geneest het bloedige tandvlees, fluit de gangrenen.

Unguentum Agrippæ.

℞. Rad. Bryoniæ recentium, *libr. duas.*

Cucumeris asinini, *libr. unam.*

Scillæ, *libr. sem.*

Iridis, *unc. tres.*

Ari, Ebuli.

Pilicis, *aa unc. duas.*

Kookt dit alles tot de wortels byna zagt zyn, doet daar dan vier pond oly by, kookt het tot al het vogt vervlogen is, doet het door een doek: en smelt by dese olien vyftien oncen wit *Wasch.*

F. s. a. Unguentum.

Sy is dienstig in alle waterige geswellen, vermurwt de verharde klieren: droogt het sog in de borsten, verdryft de harde buiken en milten.

Unguentum album Camphuratum.

℞. Olei Rosacei, *libr. unam.*

Ceræ albæ, *unc. tres.*

Smelt dese te samen, doet daar by

H

Cat:

Caphuræ, drach. duas.

Vryft die eerst met een weinig Rosenolie fyn, op het laatste sult gy daar by doen.

Ceruffiæ tritæ, unc. sex.

Roert alles te degen tot het koud is, anders finkt de Ceruffa, en het Wasch stolt boven op.

M. F. Unguentum.

Sy is bequaam tot alle ontftekingen, verbrandingen, roos, schurft, &c. droogt haast alle fweringjes op.

Unguentum Althææ simplex.

℞. *Olei Mucaginum, libr. duas,*

Ceræ citrinæ, libr. sem.

Resinæ; unc. tres.

Terebinthinæ, unc. un. & sem.

Smelt alles sagjens onder een.

Sy doet versagten alle hardigheden. Is goed in borstziekten, zydewee, opblazingen der maage, verkrompe en pynelyke leden, steken der zenuwen, &c.

Droogt de melk in de borsten.

Unguentum Althææ Compositum,

℞. *Olei Mucaginum, libr. duas.*

Cere citrinæ, libr. sem.

Resinæ,

Colophoniæ aa unc. tres.

Smelt alles onder een, neemt dan onderwyl Gum-

Gummi Galbani.

Hederæ, *aa unc. unam.*

Laat dese te samen in wat Alyn smelten, en een bequaame dikte hebbende, mengt daar by

Terebinthinæ *unc. unam.*

Als het bovenste smeltzel dan byna kout is, soo roert alles onder een.

De kragten zyn als voren, dog doordringender.

Unguentum Apostolorum.℞. Olei Communis *libr. duas.*

Laat hier in koken Lithargyrii auri *drach. novem.* tot een behoorlyke dikte van een salf, smelt dan daar by

Ceræ citrinæ.

Resinæ, *aa drach. quatuordecim.*

Gesmolten zynde hebt gy gereed.

Ammoniac. *drach. quatuordecim.*Bedellii, *drach. sex.*

Galbani.

Opopanacis, *aa unc. sem.*

Dese in wat Edik ontdaan zynde, en tot een genoegsame dikte uigerookt, doet daar by

Terebinthinæ, *unc. quatuordecim.*

Roert dese dan by het bovenste byna koud geworden smeltfel: te degen onder een zynde, doet 'er by twee dragmen *Ærugo*, en daar na het poeder.

Aristolochiæ longæ.

H 2

Tur-

Thuris masculi aa drach. sex.

Myrrhæ, unc. sem.

F. s. a. Unguentum.

Zy suyvert en reynigt alle verouderde sweergaten en fistels, en kæn voor een goed digestyf passeren.

Unguentum Arthanita.

Neemt het sap van *Radices Cyclaminis*, een pond. of in plaats, so veel kooksiel van de drooge en klein gesneden wortelen.

Succi Cucumeri asinini.

Butyri vaccini, libr. sem.

Olei Irini, libr. unam.

Rad. Polypodii quercini unc. tres.

Pulpæ Colocynthidis unc. unam & sem.

Euphorbii drach. duas.

Gestooten zynde, laat het eenige dagen weiken : laatse dan sagjes koken tot de vogten vervlogen zyn : doetse door, en perstse uit, smelt dan hier by

Ceræ flavæ, unc. duas & sem.

En nog warm zynde roert'er onder *Sagapeni* in Edik gesmolten, doorgegooten en tot een behoorlyke dikte gekookt dry dragmen. *Fellis Taurini*, tot de dikte van honig uitgerookt unc. sem. Op het laatste de volgende poederen

Scammonii.

Colocynthidis.

Turpith albi, Aloës.

Bacc.

Bacc. Mezeræi aa dr. duas & sem.

Fuphorbii. Myrrhæ

Flor. Chamæmel.

Piperis longi.

Zingiberis, aa drach. unam.

Salis gemmæ, drach. duas.

F. s. a. Unguentum.

Op den onderbuik gestreken, segt men dat
doet purgeeren; dood de wormen,

Unguentum Aureum.

℞. Olei Communis, lib. duas.

Ceræ citrinæ, unc. sex.

Terebinthinæ, unc. duas.

Resinæ Pini.

Colophoniæ. aa unc. un. & sem.

Alles sagjes gesmolten zynde strooit daar
in, als het byna kout is

Mastiches.

Thuris, aa unc. unam.

Croci, drach. uam.

M. Unguentum.

Is een goed *digestivum* : bequaam in alle
wonden, verkrompe leden en zenuwziektens.

*Unguentum Basilicum, of
Tetrpharmacum.*

℞. Ceræ citrinæ.

Resinæ, aa libr. sem.

H 3

Olej

Olei comm. *libr. duas.*

Sagjes gesmolten, en byna kout zynde, giet daar een half pond gesmolten Pik onder, en roert het wel onder een.

NB. Indien men de Pik daar onder met malkander smelt, wil de Pik dikwils niet mengen.

Is bequaam alle sweergaten te suyveren en te genesen, trekt alle splinters uit, doet ook de geswellen rypen en doortrekken.

Unguentum Calcis.

℞. Succii Lactucæ.

Plantaginis.

Solatri, aa *unc. quatuor.*

Olei rosacei, *libr. duas.*

Dit gekookt zynde tot al het vogt vervlogen is, doet het door een doek, kookt dan by de olie.

Lithargyrii auri.

argenti, aa *unc. tres.*

Dese de dikte van een salt hebbende, smelt daar by

Ceræ albæ *unc. quatuor. of q. s.*

Sevi vitulini *unc. octo.*

Unguenti Rosacei *unc. duas & sem.*

Gesmolten zynde smyt daar de volgende poeders in

Calcis Vivæ s. a. lotæ & exsiccatae.

Cerussæ *unc. duas & sem.*

Tutiæ præp. *drach. duas.*

Roert

Roert alles ter degen onder een tot het kout is.

Dese zalf werd gebruikt in verbrandheden, en is niet quaad om te cicatriferen.

Unguentum Diapompholigos.

℞. Olei Solani, *unc. sexdecim.*

Ceræ albæ, *unc. quinque.*

Smelt dese met elkander, doet daar dan by

Cerussæ lotæ, *unc. duas.*

Pompholygos præp.

Plumbi usti & loti, *aa unc. unam.*

Dese moeten alle te degen onder een geveven en gesilt werden, sommige præpareeren die op een steen met malkander, om reden datse anders niet wel mengen, of men kan de witte stippels van de Ceruis daar uit zien. Dese dan syn zynde doet daar by

Thuris *unc. unam.*

En mengt het onder het bovenste smeltsel, roert het zo lange om tot het koud is.

Sy is bequaam in gebrandheid, om te cicatriferen: en neemt d'ontstekingen weg.

Unguentum Enulatum met en sonder

Mercurius.

℞. Axungiaë porcinaë veteris salitræ, *unc. octo.*

Olei veteris *unc. quatuor.*

Ceræ novæ *unc. duas.*

Laat die sagjes smelten, doet dan daar by

H 4

een

een Pond Alantswortel. die in Afyn murw gekookt, gestooten, door een sift gevreven, en wat uitgedroogt is. Doet daar de *Salis communis*, *unc. unam.* item *Terebinthina lota unc. duas.* met soo veel *Quiksilver* ter degen onder een geroert by, of diete zonder Quik wil hebben kan s'er aflateen. Mengt dit by het bovenst. smeltfel.

Men gebruikte in alle schurft en ruidigheid, krawagie en diergelyke, dood ook de luifen.

Unguentum Martiatum.

℞. Herb. Absinthii.

Abrotani, Basilici.

Calaminthæ.

Centaurei minoris.

Chamædrys.

Costi Hortensis.

Illecebræ, Majoranæ.

Menthæ aquaticæ.

Paralyfis.

Sabinæ, Salviæ.

Sambuci, aa unc. unam & sem.

Fol. Lauri.

Rorismarini.

Rutæ, aa unc. tres.

Sem. Cumini.

Fœnugræci.

Urnice majoris, aa unc. sem.

Modulla Cervinæ.

A li-

Adipis Urfini aa *unc. tres.*

Butyri *libr. unam.*

Olei Olivarum, *libr. quatuor.*

Laat dese te samen in een goed deel ryfen
de wyn, agt dagen lang weiken, kookte
dan tot al het vogt vervlogen is, perst het
door een doek, smelt daar by

Styracis liquidæ, *unc. tres.*

Olei Nucis moschatæ *expr. unc. unam.*

Ceræ citrinæ *libr. unam.*

M. F. *Unguentum.*

Dese zalf is goed in alle koude gebreken
jigt, pyn in eenige ingewanden, verhar-
dingen, opgekrompen en verstuikte leden;
alle verwronge zenuwen en pesen, here-
cyn &c.

Unguentum Nervinum.

℞. Unguenti Althææ, *unc. quatuor.*

Ping. Anatis.

Anseris, Canis,

Felis aa *unc. duas.*

Olei Anethini.

Laurini, Chamæmel.

Lumbricorum.

Vulpini aa *unc. unam.*

Euphorbii.

Petræ, Spicæ.

Terebinthinæ aa *unc. sem.*

Spir. Vini, *unc. unam & sem.*

Ceræ, q s of *unc sem.*

H. 5.

smelt

Smelt het onder een, en laat het tot een sagte-
falf werden. Zy is in alle zenuwfiekten dien-
ftig, fiet de kragten in *Ung. Martiatum*.

Unguentum Nutritum.

Neemt zeer fyn gevreven Goudglid *lib. sem.* wryft die in een mortier met olie van *Rofen*, en *Wynedik* van elks *100* veel genoeg is, deze moeten daar allenskens by gedaan werden, dan wat *Edik*, dan wat *Olie*; dit roert men zoo lange, tot de selve heel wit is. Somnige laten de *Lithargyrium* te voren eenige dagen in den edik weiken.

Sy is gebruikelyk in alle *schurft* en ont-
steekingen des *huids*, is droogend en doet
lytelyk een *huid wassen*.

Unguentum Oculare.

℞ *Lapid. Calaminaris* præp. *unc. tres.*
Tutiæ præp. *unc. unam.*
Vitrioli albi.
Caphuræ, aa *serup. duas.*
Ung. Rosacei, *libr. unam.*

F. Unguentum.

De *Campher* wryft men met een weinig
Roosolie klein, en mengt die by de *Roosalf*
en dan de *poederen*.

Men gebruiktse in de *ontstekingen* der
oogleden, is ook goed in andere *ontstekin-*
gen, doet ook een *huid wassen*.

Wras

Unguentum Pectorale.

℞. Butyri recentis, *unc. sex.*
Olei Amygd. dulc. *unc. quatuor.*

Charæmelini,

Violacei, aa *unc. tres.*

Adipis Anatis,

Gallinæ, aa *unc. duas.*

Ceræ albæ *unc. tres.*

Alles onder een gesmolten zynde, doet daar by,

Puls. Radicum Iridis, *unc. unam.*

F. Unguentum.

Dese zalt werd op de borst gebruikt in de hoeft en zydewee.

Unguentum Pomatum.

Neemt verse Verkensreusel van hare vliessen gesuivert, en in witte Wyn gewassen; Schapenongel ook in Wyn gewassen aa *libr. unam.* Geschilden van haar klokhuyzen gesuiverde Emmerappelen of Aagtenappelen, en in Rosenwatergekookt, seftien.

Ligni Rhodii,

Sassafras,

Rad. Iridis Florentinæ, aa *drach. sex.*

Benzoini,

Styracis Calamitæ aa *unc. sem.*

Eaat dit alles te samen sagjes koken, tot de vogtigheid der Appelen vervlogen is, doetze

H 6

dan

dan door een doek en zygtsse door.

Sy dient voor de kloven der handen, lippen en borsten, maakt de handen en aangesicht sagt en welriekend

Unguentum Populeum.

Neemt dry pond gestooten *Populier botten*, of *knoppen*, en ses pond ongefoute verse *Verkensreufel*, roertse ter degen onder een, en laatse soo lange toegedekt staan tot d' onderschreeve *Kruyden* kunnen geplukt worden : als

℞. *Herb. Bardanzæ*, *Hyoscyami*,
Lactucæ, *Mandragoræ*,
Papaveris nigri,
Sempervi vi majoris,
 minori
Solanis cum baccus,
Violarum,
Umbilici, of
Portulacæ

Topjes van Braatmbesien, aa *Man duas*.
 Welke gestooten zynde onder de bovenste knoppen werden geroert en gekookt tot al de vogt vervlogen is, doetse dan door en bewaafse

Sy is slaapmakende en verdoovende, verdryft de pyne des hoofts en van andere leden, men gebruiktse ook in de ambeyen.

Unguentum Refrigerans Galeni.

℞. Olei Rosacei Omphacini, *unc. quatuor*
Cerae albæ, *unc. unam.*

Dit werd te zamen geïmolten, en dikwils met kout water gewassen, en door malkander geschud, op het laatste eens met Roosewater, daar hy doende een weinigjen Azyn.

Deze doet alle smerten des huïds verkoelen en versagten, wanneer de kindertjes door de sferpe pis tusschen de beenen en billen ontvelt zyn, of de lippen en kin ontsteken zyn.

Unguentum Rosaceum.

Neemt versche *Verkensreusel* van zyn vliessen gesuivert en eenige reifen gewassen een pond; bleike versche *Rosenbladen* van hare knopjes gesuivert, soo veel als 'er onder konnen mengen. Laatze eenige dagen in de Sonne staan, laatze eens opkoken, en zygtze door: doet daar weder nieuwe Rosen by, setze weder in de Son, kooktze, doetze door, en doet 'er weder soo lange nieuwe Rosen by, tot de Reusel een goede reuk behouden heeft: Bewaartze dan op het laatste.